

Stadsrevisionens roll och uppdrag

Grundutbildning för förtroendevalda

Bengt Arne Bivall, ordförande

Sven R Andersson, vice ordförande

Cecilia Bokenstrand, revisionsdirektör

Vad är kommunal revision?

Den revision som bedrivs i
kommuner, landsting, regioner
och kommunalförbund

En demokratiskt förankrad revision

”Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen samt pröva ansvarstagandet.

Den kommunala revisionen är oberoende och granskar på fullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna.

Med sin granskning och prövning bidrar revisorerna till en effektiv verksamhet samt att värna demokrati, mänskliga rättigheter och rättssäkerhet.”

God revisionsred i kommunal verksamhet 2018

Varför finns det revision?

- När någon bedriver verksamhet för någon annans räkning eller med andras medel, uppstår ett behov och intresse av att kunna kontrollera och säkerställa att uppdraget utförs säkert och att det blir som det var tänkt.
- Revision **bidrar till att göra tydligt och synligt** hur uppdrag genomförts samt att intyga tillstånd och processer i verksamheten.
- Revision ger ytterst medborgaren/ägaren/medlemmen information att använda för att pröva och utkräva ansvar.

Fullmäktige är uppdragsgivare

Fullmäktige är det **beslutande** organet

- beslutar om visioner, mål och riktlinjer och övriga övergripande och principiella frågor
- organiserar och fördelar uppdrag
- bemannar/väljer ledamöter och revisorer
- beslutar om budget och skattesats
- följer upp, utvärderar, omprioriterar
- prövar och beslutar om ansvarstagandet
- fastställer årsredovisningen

Styrelse och nämnder är uppdragstagare

Styrelser och nämnder är **verkställande och beredande**

- förvaltar och genomför verksamhet enligt fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och förordningar som gäller
- fattar beslut inom ramen för sina uppdrag
- bereder ärenden till fullmäktige
- ser till att det finns en tillräcklig intern kontroll
- återredovisar sin verksamhet och sina uppdrag till fullmäktige
- verkar för samråd med de som nyttjar deras tjänster

Styrelser, nämnder och beredningar har ansvar

- Som uppdragstagare har styrelse, nämnder och beredningar ett **ansvar** inför fullmäktige.
- Fullmäktige prövar ansvaret årligen.
Det sker med revisorernas granskning som grund.
- Fullmäktige kan bevilja eller neka ansvarsfrihet.
Fullmäktige kan också rikta anmärkning.

Revisorerna är granskare

Revisorerna

- **granskar** verksamheten i styrelse, nämnder och beredningar
- **rapporterar** resultatet av granskningarna till de som granskas och till fullmäktige
- **bedömer** ansvarstagandet
- avlämnar en revisionsberättelse med uttalande i ansvarsfrågan

Lekmannarevisorerna har motsvarande uppdrag i de kommunala aktiebolagen.

Kort om revisionen

- Revisorerna är förtroendevalda.
Fullmäktige utser minst 5 revisorer för varje mandatperiod.
Fullmäktige utser också ofta en ordförande/sammankallande.
- Ur gruppen revisorer utser fullmäktige också lekmannarevisorer i kommunens aktiebolag och verksamhetsstiftelser = samordnad revision.
- Varje revisor är självständig, men revisorerna samverkar enligt god revisionsred. En enskild revisor kan inte röstas ner av de andra.
- Revisorerna utövar inte partipolitik i sin granskning.

Kort om revisionen

- Revisorerna ska anlita sakkunniga, som de själva väljer.
- Revisorerna har rätt att få de upplysningar de behöver.
- Revisorerna har initiativrätt i fullmäktige, styrelse och nämnder.
- Revisorerna och de sakkunniga har yttranderätt i fullmäktige när revisionsberättelsen behandlas.
- Fullmäktiges presidium bereder revisorernas budget och fullmäktige beslutar.
- Fullmäktige beslutar om revisionsreglemente.

Revisorernas uppdrag

Omfattning och revisionsobjekt

Kommunallagen 12 kap. 1 § 1 st:

”Revisorerna granskar **årligen** i den omfattning som följer av god revisionssed **all verksamhet** som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden.

De granskar på samma sätt, genom de revisorer eller lekman-revisorer som utsetts i juridiska personer enligt 3 kap. 16a-18b §§, även verksamheten i de företagen.”

Revisorerna granskar inte ärenden som avser myndighetsutövning, med vissa undantag. KL 12 kap. 3 §.

Revisorernas uppdrag

Vad ska granskas och prövas?

Kommunallagen 12 kap. 1 § 2 st:

”Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.”

Revisorerna anmäler misstanke om förmögenhetsrätligt brott eller att allmän förvaltningsdomstols avgörande har åsidosatts. KL 12 kap. 1 § 3 st.

Lekmannarevisor

- Obligatorisk i helägda kommunala aktiebolag
- Utses av fullmäktige
- Väljs ur gruppen kommunens förtroendevalda revisorer
- Civilrättsligt uppdrag/sysslöman
- Skadeståndsansvar

Lekmannarevisorernas granskning syftar till att stärka den demokratiska insynen och fullmäktiges kontroll i kommunala aktiebolag.

Lekmannarevisorernas granskning

- Granskar om bolagets verksamhet sköts på ett **ändamålsenligt** och från **ekonomisk synpunkt** tillfredsställande sätt och om bolagets **interna kontrollen är tillräcklig** (ABL).
- Granskar **inte** räkenskaperna. Det gör bolagets auktoriserade/godkände revisor.
- Granskning enligt **god sed**, genomförs på motsvarande sätt som kommunens revision.
- Lekmannarevisorn avger en **granskningsrapport** till bolagsstämman och fullmäktige.

Revisorerna ska granska enligt god revisionssed

- Kravet på god revisionssed finns i kommunallagen.
”Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av **god revisionssed** all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden.”
- God revisionssed syftar till gemensam utveckling, likartat arbetssätt och bedömningar. Revisionen ska vila på vedertagen praxis, inte vara godtycklig.
- God revisionssed i kommunal verksamhet är dokumenterad 1995, 1999, 2002, 2006, 2010, 2014 och 2018.
Revisionsdelegationen inom SKL fastställer den goda seden.

God revisionsssed

”God revisionsssed är de goda principer och föredömliga tillvägagångssätt som är allmänt vedertagna där revision utförs. Med allmänt vedertagen menas den praxis som råder i en kvalitativt representativ krets av revisorer.”

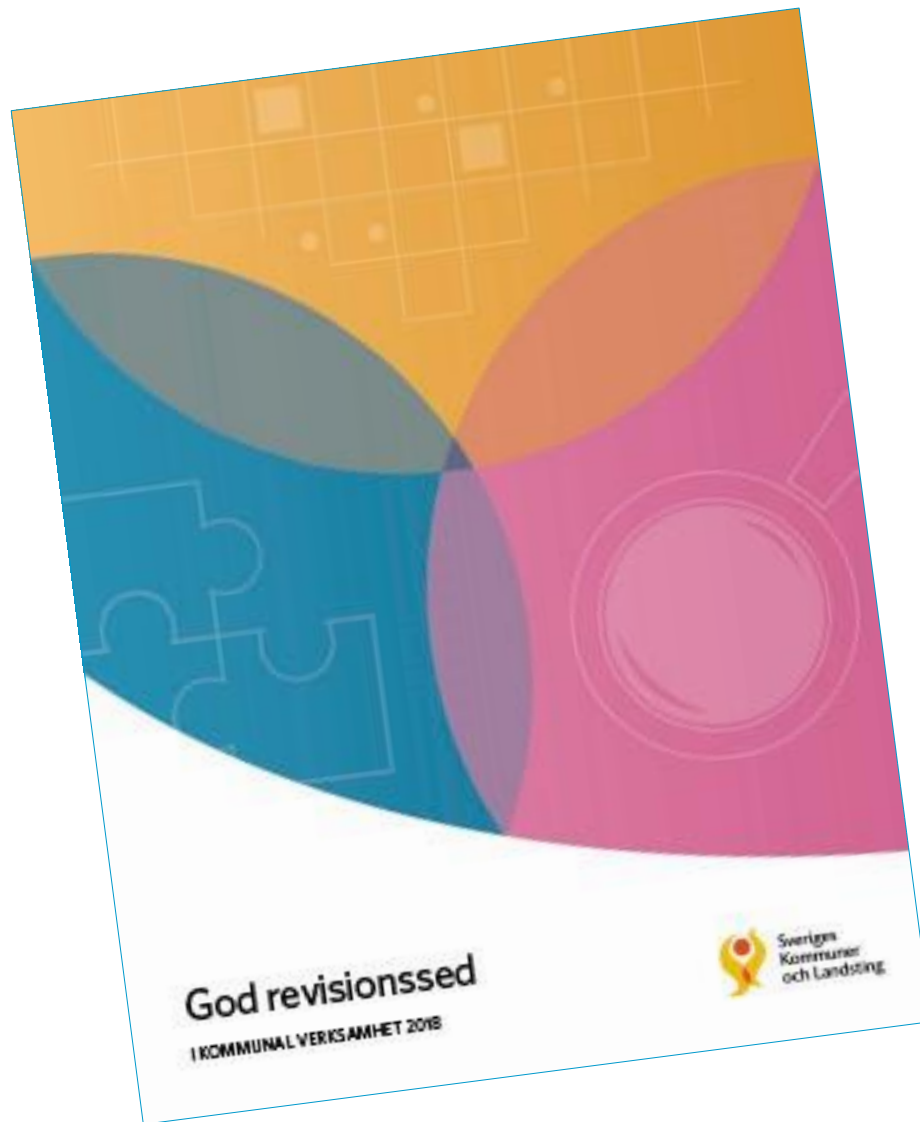
God revisionsssed i kommunal verksamhet utgår från den kommunala sektorns förutsättningar

- offentlig insyn
- förtroendevalda revisorer
- det demokratiska uppdraget

God revisionsssed i kommunal verksamhet 2018

God revisionsred i kommunal verksamhet 2018 är fastställd av Revisionsdelegationen inom Sveriges Kommuner och Landsting oktober 2018.

God revisionsred i kommunal verksamhet har hittills dokumenterats 1995, 1999, 2002, 2006, 2010, 2014.

Revision förutsätter oberoende

- Oberoendet är **centralt** för trovärdighet och legitimitet.
- Oberoende innebär att **stå fri** gentemot den som ska granskas samt att självständigt och objektivt (sakligt och opartiskt) granska och pröva.
- Ett absolut oberoende finns inte, men oberoendet måste **uppfattas** vara tillräckligt.

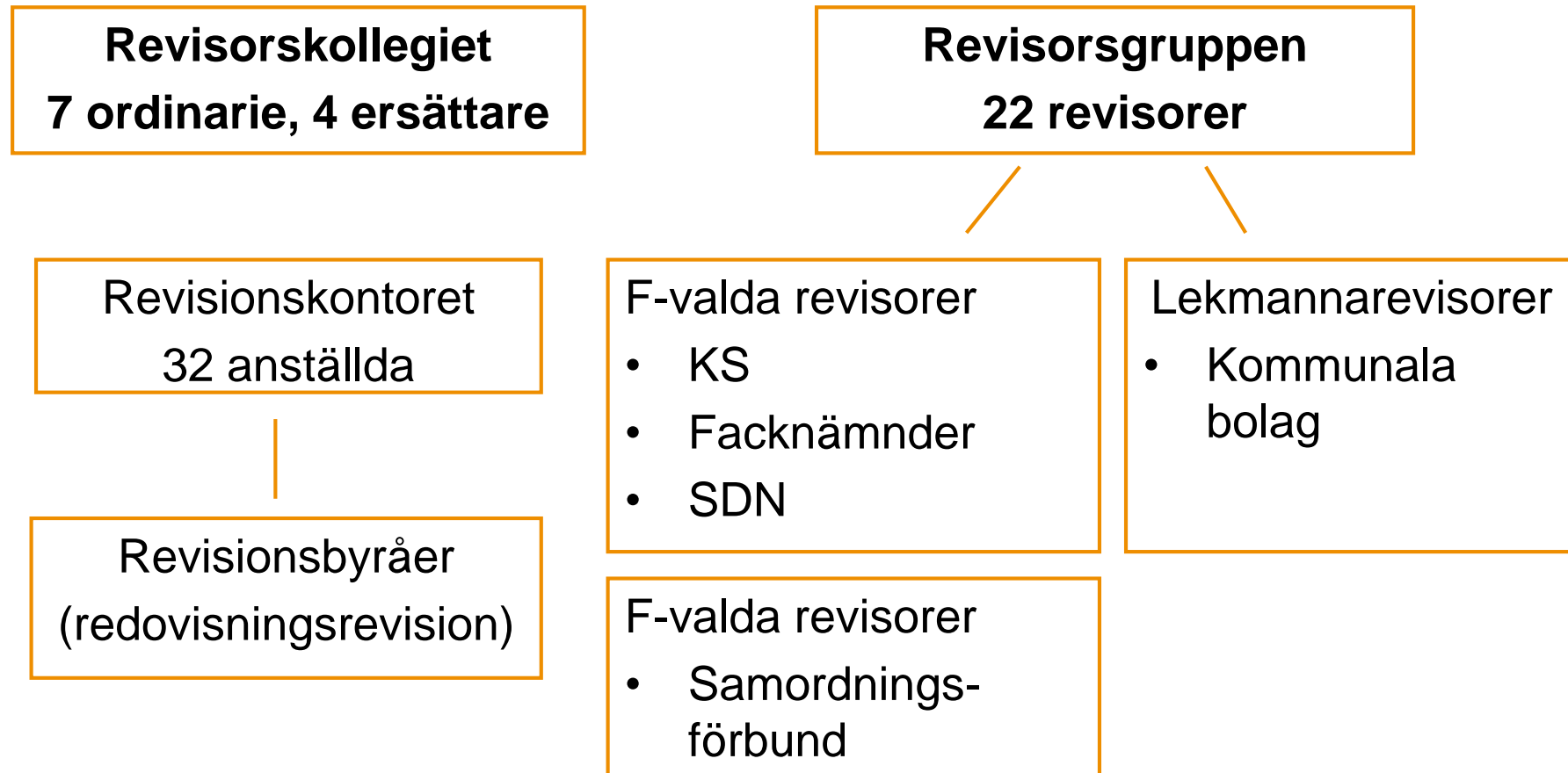

God revisionsse i kommunal verksamhet 2018

Oberoendet skyddas av formella regler

- Valbarhets- och jävsregler.
- Revisorerna är självständiga – individuellt och i grupp
- Anlita sakkunniga, som de själva väljer, i den omfattning som behövs.
- Rätt till upplysningar de behöver. Gäller även sekretessbelagd information.
- Initiativrätt i fullmäktige, styrelse och nämnder.
- Yttranderätt i fullmäktige när revisionsberättelsen behandlas.
Revisorerna och de sakkunniga
- Fullmäktiges presidium bereder revisionens budget.
- Fullmäktige beslutar om revisorernas budget.
- Fullmäktige har möjlighet att besluta om ett revisionsreglemente.

Stadsrevisionen i Göteborgs Stad

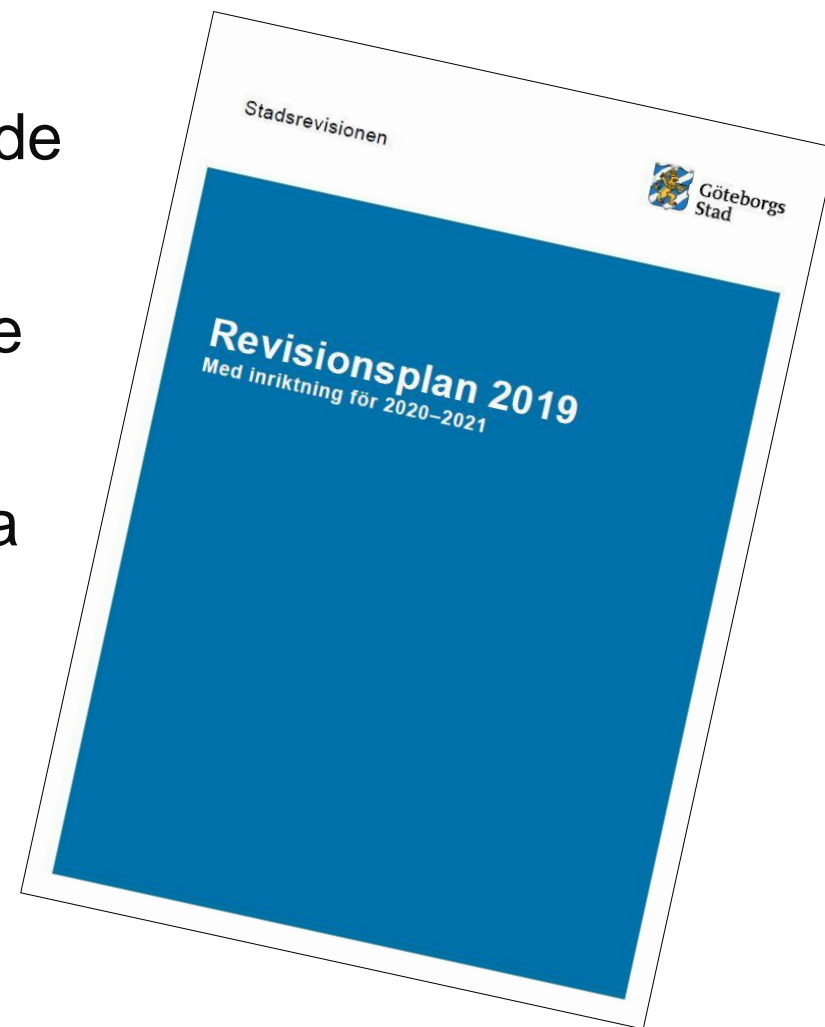

Risakanalys och planering

- Revisorernas uppdrag är omfattande och måste avgränsas.
- Granskningen ska inriktas på sådana förhållanden som kan påverka bedömningen av styrelsens och nämndernas förvaltning och räkenskaper och kunna utgöra underlag för fullmäktiges ansvarsprövning.
- För att genomföra revisionsuppdraget prioriterar och planerar revisorerna sina revisionsinsatser utifrån en riskanalys.

Om revisionsplanen

- Innehåller granskningsinriktningar, främst utifrån de förtroendevaldas prioriterade riskområden
- Utgör, grunden (beställningen) för den detaljerade planeringen av kommande års granskning
- Kompletteras med granskningsplaner för samtliga verksamheter och fördjupade granskningar

Kommunikation med fullmäktige

- Regelbundna träffar med fullmäktiges presidium.
- Revisorerna deltar som regel vid fullmäktiges möten.
- Revisorerna översänder löpande under året rapportsammandrag till fullmäktige för att ledamöterna skall få kännedom om granskningsresultat och ha möjlighet att diskutera dem.
- Lämnar en revisionsberättelse och en årsredogörelse som sammanfattar årets granskning inför fullmäktiges ansvarsprövning

Stadsrevisionen

Nämndledamöters ansvar

www.goteborg.se/stadsrevisionen

Nämndens ansvar

I följande slag av ärenden får beslutanderätten inte delegeras:

- ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- framställningar eller yttranden till fullmäktige och yttranden med anledning av att beslut av nämnden eller av fullmäktige har överklagats,
- ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
- vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.

Revisorernas mål & inriktning 2019

- Stadsrevisionen ska vara oberoende, publik och tydlig.
- Stadsrevisionen ska ha hög trovärdighet och skapa högt förtroende för revisionens iakttagelser.
- Stadsrevisionen ska arbeta stödjande genom att i sin granskning bidra till en ändamålsenlig verksamhet.

Revisionens vision

Vi medverkar till att stärka tilltron till det demokratiska systemet.

Kontakt

Stadsrevisionen

Bengt Bivall, ordförande

bengt.bivall@stadsrevisionen.goteborg.se

Sven R Andersson, vice ordförande

sven.andersson@stadsrevisionen.goteborg.se

Cecilia Bokenstrand, revisionsdirektör

cecilia.bokenstrand@stadsrevisionen.goteborg.se